
Συνέντευξη
στο Athens International Radio, 104,4 FM,
στην πρωινή ενημερωτική εκπομπή,
στον κ.Τσιλιόπουλο

27/8/2010

Το απομαγνητοφωνημένο κείμενο της συνέντευξης στα ελληνικά:

1. Γράψατε πρόσφατα ένα άρθρο για τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα που βασανίζει την Ελληνική Οικονομία. Πώς κατατάσσεται η Ελλάδα με όρους ανταγωνιστικότητας?

Δυστυχώς, η Ελλάδα κατατάσσεται πολύ χαμηλά στο Δείκτη της Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας σύμφωνα με τη μελέτη του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ που δημοσιεύεται κάθε χρόνο. Το 2009 η Ελλάδα απώλεσε 4 θέσεις και έπεσε στην 71^η θέση από 133 χώρες, χαμηλότερα από όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες, αλλά χαμηλότερα ακόμη και από χώρες όπως η Κόστα Ρίκα, ο Παναμάς ή ακόμη και η Βotsuana, και πολλές άλλες . Από την άλλη πλευρά να αναφέρουμε ως παράδειγμα ότι η Κύπρος κατατάσσεται 34^η, δηλαδή 37 θέσεις πάνω από την Ελλάδα.

2. Ποια είναι τα αίτια, κατά τη γνώμη σας, της έλλειψης ανταγωνιστικότητας στην Ελλάδα;

Σύμφωνα με την παραπάνω έρευνα για αυτή τη χαμηλή επίδοση ευθύνονται κυρίως : η κυβερνητική γραφειοκρατία (κατά 25%), η εργασιακή νομοθεσία (14%), η διαφθορά (14%), η φορολογική νομοθεσία (12%), η πολιτική αστάθεια για 9 % κλπ. Πέρα από τα αντικειμενικά αυτά δεδομένα που συνδέονται με διαρθρωτικά προβλήματα της Ελλάδας, πιστεύω επίσης ότι υπάρχουν ορισμένα ζητήματα συμπεριφοράς που πρέπει να αλλάξουμε.

3. Τι μπορεί να γίνει για την αντιμετώπιση του προβλήματος;

Φυσικά θα πρέπει να εξετάσουμε όλα τα δεδομένα και τα ευρήματα που αναφέραμε παραπάνω και να προχωρήσουμε το ταχύτερο δυνατό σε όλες τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που αφορούν το δημόσιο τομέα, τη γραφειοκρατία, τη διαφθορά κ.λπ.

Αλλά πρέπει επίσης να κοιτάξουμε μέσα μας με κριτικό πνεύμα και να βρούμε αυτό που πρέπει κι εμείς να αλλάξουμε, και να αποφασίσουμε τι θέλουμε για το μέλλον μας. Για παράδειγμα, θα πρέπει να εξετάσουμε τη σχέση μας με την Αριστεία και να αφήσουμε στην άκρη ιδέες όπως «είμαστε όλοι το ίδιο" κι ότι δηλαδή προσπαθούμε απλώς για το μέσο όρο. Πρέπει να συνηθίσουμε να συγκρινόμαστε με τους καλύτερους και όχι τους τελευταίους, μέσα από το πρίσμα μιας παγκόσμιας θεώρησης και όχι μιας περιορισμένης τοπικής άποψης. Πρέπει να δεχθούμε ότι η

μέτρηση των δυνατοτήτων μας και η σύγκρισή μας με τους ανταγωνιστές σημαίνει αξιολόγηση με βάση νούμερα και στοιχεία, συγκριτική κατάταξη κλπ...

4. Στο άρθρο σας αναφέρετε την Παιδεία ως έναν από τους πυλώνες για την καταπολέμηση αυτού του ελλείμματος ανταγωνιστικότητας. Πώς θα μπορούσε να βοηθήσει η Παιδεία;

Θεωρώ πραγματικά την Παιδεία ως μία από τις πιο κρίσιμες πτυχές κατά τη συζήτησή μας σχετικά με την ανταγωνιστικότητα. Ή ίσως την πιο κρίσιμη ... Πιστεύω ότι η ανταγωνιστικότητα, η καινοτομία, η πρωτοπορία είναι πραγματικά θέμα νοοτροπίας, εκπαίδευσης, συμπεριφοράς και ότι πρέπει να προσαρμοστούμε σε όλα αυτά από τα νεανικά και τα σχολικά μας χρόνια. Τις περισσότερες φορές, η αλυσίδα της ανταγωνιστικότητας στην Ελλάδα σπάει μόλις οι νέοι γίνουν δεκτοί στο πανεπιστήμιο, καθώς έχουν εξαντληθεί από το σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων, οπότε και στη συνέχεια σταματάνε όλες τους τις προσπάθειες.

5. Μιλάτε επίσης για μια «επίπλαστη ευδαιμονία» των Ελλήνων. Γιατί ήταν επίπλαστη και πώς συνέβαλε στην τρέχουσα οικονομική κρίση και στην έλλειψη ανταγωνιστικότητας;

Για πολλά χρόνια σε αυτή τη χώρα πιστεύαμε ότι μπορούμε να κάνουμε τα πάντα χωρίς μεγάλη προσπάθεια! Συχνά θεωρούμε τους εαυτούς μας ξεχωριστούς εξαιτίας της ιστορίας μας και του αρχαίου υπόβαθρου μας αλλά δεν βλέπουμε ότι η ευημερία μας στηριζόταν σε πηλίνα πόδια. Συχνά πιστεύουμε ότι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ακόμη και την τελευταία στιγμή, θα τα καταφέρουμε, έστω και χωρίς συστηματική δουλειά, χωρίς οργάνωση, δέσμευση και προσπάθεια. Αισθανθήκαμε πλούσιοι με δανεικά, τα οποία τώρα πρέπει να επιστρέψουμε. Επομένως, με όλα αυτά τα διαρθρωτικά προβλήματα και προβλήματα νοοτροπίας, η οικονομική κρίση που περνάμε ήταν απλώς θέμα χρόνου. Γιατί ακόμα και όταν ρυθμός ανάπτυξης της χώρας μας φαινόταν θετικός, θα έπρεπε να το αναμένουμε, ότι εφόσον η ανταγωνιστικότητά μας ήταν τόσο χαμηλή, άρα και το θετικό πρόσημο ήταν απλά παραπλανητικό. Τώρα πρέπει να καταλάβουμε ότι πρέπει να αγωνιστούμε και ότι τίποτα δε μας χαρίζεται. Πρέπει να κερδίσουμε το μέλλον μας με σκληρή, συστηματική δουλειά και με ανταγωνιστικότητα.

Το απομαγνητοφωνημένο κείμενο της συνέντευξης στα αγγλικά:

1. You recently wrote an article about the low competitiveness plaguing Greek economy. How does Greece rate in terms of competitiveness?

Unfortunately Greece ranks very low in the Global Competitiveness Index according to the World Economic Forum Study that is published every year. During 2009 Greece lost 4 places and fell to the 71st place out of 133 countries, lower than all European but lower even from countries such as Costa Rica, Panama or even Botsuana, and many others. On the other hand Cuprus ranks 34th, that is 37 places above Greece.

2. What are the causes, in your opinion, of the lack of competitiveness in Greece?

According to the above Study the main causes for this bad score are: the government bureaucracy (for a 25%), the labor regulation (14%), the corruption for another 14%, tax regulation for a 12%, policy instability for 9% etc.

Apart from those objective facts relating to structural problems in Greece, I also believe that there are some attitude issues that we must change.

3. What can be done to remedy the problem?

Of course we should consider all facts and findings we mentioned before and proceed as fast as possible with all necessary reforms concerning public sector, bureaucracy, corruption etc.

But we also have to look into ourselves with critical view and find what we must also change and decide what we want for our future. For example, we shall consider our relation with excellence and leave apart ideas like "we are all the same", which means we should all try just for an average. We must get used to compare ourselves with the best and not the last, with a global view and not a restricted local aspect. We shall accept that measuring our capabilities and comparing ourselves with the competitors means assessment, numerical appraisal, ranking...

4. In your article you mention education as one of the pillars of combating this lack of competitiveness. How could education help?

I really consider Education as one of the most critical aspects in our discussion about competitiveness. Or maybe the most critical... I believe competitiveness, innovation, pioneering is a matter of culture, education, attitude and that we must adopt to all these since our youth and our school years. Most of the times competitiveness chain in Greece breaks as soon as youngsters enter university, exhausted by their entering exams, and then they quit all effort.

5. **You also speak of a "false prosperity" (επίπλαστη ευδαιμονία) of Greeks. Why was it false and how did it contribute to our current economic crisis and the lack of competitiveness?**

I believe that for many years in this country we thought that we can do anything with not so much effort! We often consider ourselves as special because of our history and our ancient background but we do not see that our prosperity was based on feet of clay. We often believe that one way or another, even in the last minute, we will make it, even without systematic work, without organization, commitment and effort.

We felt rich with borrowed money, which we now have to return. Therefore the current economic crisis with all these structural and cultural problems, was only a matter of time. Even when our development rate looked positive, we should expect

that since our competitiveness was so low, the positive sign was just misleading. Now we have to understand that we have to fight and that nothing is for free. We must earn our future with hard, systematic work and competitiveness.